

HÍRLEVÉL

A MAGYAR KÖNYVVIZSGÁLÓI KAMARA LAPJA • 5. évfolyam 3. szám

2005.
MÁRCIUS

A XIII. Országos Könyvvizsgálói Konferencia

■ A XIII. Országos Könyvvizsgálói Konferencia

- címe: **Az Európai Unió és a könyvvizsgálat változásai**
- helyszíne: Eger, Hotel Eger
- időpontja: 2005. szeptember 8–9.

A konferencián a korábbi gyakorlathoz hasonlóan **plenáris és szekcióülések** lesznek, a következők szerint:

- **I. szekció: Számvitel – könyvvizsgálói szemmel.** (dr. Ujvári Géza)
- **II. szekció: A könyvvizsgálat módszertani és gyakorlati kérdései.** (dr. Tremmel Zoltán)
- **III. szekció: Az államháztartás és az önkormányzatok könyvvizsgálatának időszzerű kérdései.** (Beszedá István)

LEBONYOLÍTÁS

Szeptember 8.

- délelőtt: **plenáris ülés** – *Gazdaságpolitikai tájékoztató* (kormányzati szintű előadó)
- Az uniós szabályozás változásai (kamara előadó)
- délután: **szekcióülések kulturális program**
- este: **fogadás**

Szeptember 9.

- délelőtt: **szekcióülések, pódiumviták szekciónként**
- délután: **plenáris ülés** – *A szekcióvezetők beszámoló*
- Fórum a kamara aktuális kérdéseiről

Térítési díj: 48 000 Ft + áfa (az ár tartalmazza a konferencián való részvételt, a szállást és a teljes ellátást).

A konferencia programjáról konferenciakötetet jelentetünk meg.

DR. PÁL TIBOR

oktatási és továbbképzési alelnök

Vagyonértékelés és a könyvvizsgálók

■ A modern számviteli rendszerek a piaci szereplők információs igényéhez igazodva egyre inkább a vagyon piaci értékének kimutatását helyezik előtérbe. Ennek a szemléletnek erősödése a magyar számvitelben is nyomon követhető. A könyvvizsgálóknak az egyes vagyonelemek értékeléséért való nevesített felelőssége a hazai jogszabályokban is fellelhető. Hiányzik azonban ehhez a megfelelő mérce, a standardizált módszertan. A kockázat nem elhanyagolható, ha figyelembe vesszük, hogy megfelelő piaci mérce hiányában az értékeket gyakran becsléssel állapítják meg a vállalkozások.

Az 1981 óta létező IVSC (International Valuation Standards Committee – Nemzetközi Értékelési Standard Bizottság) feladata az értékelések módszertanának (standardjainak) kidolgozása. A bizottság 39 tagja (10 megfigyelő és 2 levelező) között – a „nagy országok” mellett megtalálható a cseh, a lett, a litván, a román, az orosz értékelők kamara, illetve szövetsége, de tagja a bizottságnak a szlovén könyvvizsgálók szervezete is. A megfigyelők között szerepel

például az észt, a szlovák és az ukrán értékelők szervezete.

Magyarországon a tevékenység gazdátlan és szabályozatlan. Az ingatlanértékelőket (becsüsöket) tömörítő szervezetet (Ingatlanészövetség) leszámítva, ma Magyarországon képesítés nélkül, egységes módszertan (standardok) nélkül bárki végezheti ezt a tevékenységet, aki a piacon erre megbízást tud szerezni.

Tekintettel arra, hogy a könyvvizsgálók tevékenysége több ponton kapcsolódik az értékelés eredményéhez, a könyvvizsgálói munka kockázatának csökkentése, a tisztánlátás és a további tennivalók meghatározása érdekében célszerű, ha a kamara felvállalja a téma gondozását.

A kamara elnöksége a február 19-i ülésén megbízta a témában már előtanulmányokat folytató **dr. Matukovics Gábor** és **dr. Ormos Mihály** adjunktus urakat, hogy a további tennivalók meghatározása érdekében helyzetfelmérést és intézkedési tervet készítsenek.

FEKETE IMRÉNÉ,

az MKVK szakmai alelnöke

Tisztelt könyvvizsgálók, számviteli szakemberek, kollégák!

■ Az Okleveles Könyvvizsgálókat Képesítő Bizottság (OKKB) – külső szakértők bevonásával – elkészítette javaslatát a könyvvizsgálói képzés megújítására.

Annak érdekében, hogy végleges változat a lehető legszélesebb szakmai közvélemény észrevételeit is tartalmazza, közrebocsátjuk az elkészült tervezetet a Magyar Könyvvizsgálói Kamara honlapján (www.mkvk.hu) az „Aktuális” menüpont alatt.

Arra kérjük a szakma képviselőit, hogy javaslataikkal segítsék az okleveles könyvvizsgálói képzést, valamint vizsgaszabályzatának megújítását, jobbítását.

DR. RÓTH JÓZSEF,

az OKKB elnöke

A MAGYAR KÖNYVVIZSGÁLÓI KAMARA LAPJA

Megjelenik: havonta

Felelős kiadó: **Trautmann Jánosné** ügyvezető igazgató

Felelős szerkesztő: **Nagy Ildikó**

A szerkesztőség címe: **1063 Budapest, Szinyei Merse u. 8.**

Levelezési cím: **1373 Budapest, 5., Pf. 587**

Telefon: **473-4500** • Fax: **473-4510** • E-mail: **mkvk@mkvk.hu** • Internet: **www.mkvk.hu**

Nyomás: **Prospektkop Bt.** • Telefon: **308-1064**

ELNÖKSÉGI HATÁROZATOK (2005. FEBRUÁR 19.)

12. számú (2005. 02. 19.) határozat

■ A Magyar Könyvvizsgálói Kamara elnöksége, a felvételi bizottság 2988/2004. számú határozata ellen benyújtott fellebbezést elbírált, és az I. fokon eljáró bizottság határozatát egyhangúlag megváltoztatta.

13. számú (2005. 02. 19.) határozat

■ A Magyar Könyvvizsgálói Kamara elnöksége az újraválasztott Okleveles Könyvvizsgálókat Képesítő Bizottság célkitűzéseiről, programjáról szóló előterjesztést egy nem szavazattal elfogadta.

14. számú (2005. 02. 19.) határozat

■ A Magyar Könyvvizsgálói Kamara elnöksége a nemzetközi vagyoneértékelési standardok magyarországi meghonosítását egyhangúlag támogatta.

15. számú (2005. 02. 19.) határozat

■ A Magyar Könyvvizsgálói Kamara elnöksége a kamara nemzetközi kapcsolatairól és időszaki feladatairól szóló előterjesztést egyhangúlag elfogadta.

16. számú (2005. 02. 19.) határozat

■ A Magyar Könyvvizsgálói Kamara elnöksége megtárgyalta és egyhangúlag elfogadta a 2005. január 1-jétől hatályos IFAC oktatási standardok követelményrendszerének gyakorlati érvényesítéséről a magyar könyvvizsgálói képzés rendszerében című előterjesztést.

17. számú (2005. 02. 19.) határozat

■ A Magyar Könyvvizsgálói Kamara elnöksége megtárgyalta és egyhangúlag jóváhagyta a

XIII. Országos Könyvvizsgálói Konferencia előkészítéséről adott előterjesztést.

18. számú (2005. 02. 19.) határozat

■ A Magyar Könyvvizsgálói Kamara elnöksége megtárgyalta és egyhangúlag jóváhagyta a kamarai honlap továbbfejlesztéséről tartott tájékoztatót.

19. számú (2005. 02. 19.) határozat

■ A Magyar Könyvvizsgálói Kamara elnöksége megtárgyalta és egyhangúlag jóváhagyta, hogy a Magyar Számvitel Fejlesztésért Alapítvány által kezdeményezett, a nemzetközi számviteli standardok elsajátítását segítő módszertani útmutatókat (feladatokat) a 2005. évet követően szervezett szakmai továbbképzésben hasznosítja.

DR. SUGÁR DEZSŐ,
az MKVK elnöke

IFAC oktatási standardok a magyar rendszerben

A 2005. január 1-jétől hatályos IFAC oktatási standardok követelményrendszerének gyakorlati érvényesítése a magyar könyvvizsgálói képzés rendszerében

A kamara elnöksége 2004. decemberi ülésén megtárgyalta és elfogadta a nemzetközi oktatási standardokhoz kapcsolódó kamarai feladatokról összeállított előterjesztést. Ezúttal a törvény-előkészítési munkához kapcsolódó, illetve a standardokból következő egyéb feladatok gyakorlati megvalósításának időbeli ütemezését foglaljuk össze.

Az eddigi lépések

(az elfogadott előterjesztésnek megfelelően):

- a standardok hivatalos fordítása – megtörtént 2004. decemberben,
- egyeztetés az OKKB-val a szükséges lépésekről – megtörtént 2005. januárban, illetve folyamatos,
- a kamarával együttműködési megállapodást kötött intézmények tájékoztatása, felkérése véleményezésre, majd szakmai anyagok kidolgozásában történő részvételre – megtörtént 2005. februárban,
- szakmai találkozó megszervezése a témában, szakmai javaslatok előkészítése – a törvény-előkészítés 2005. januárban elfogadott rendszeréből következően külön szakmai találkozó megszervezése nem indokolt, az oktatási standardokhoz kötődő feladatokra a törvény-előkészítésben dolgozó 4. számú munkabizottság keretében a törvény-előkészítési munka minden egyes területén figyelemmel kell lenni,

- jogszabály-módosításokkal kapcsolatos kamarai álláspont kidolgozása, egyeztetése az OKKB-val, majd az elnökség elé terjesztése – a törvény-előkészítési munka keretében folyamatos.

További lépések

- A törvénnyel történő összehangolást igénylő esetekben a törvény-előkészítő bizottság munkájának ütemezését kell betartani.
  - Az együttműködő felsőoktatási intézmények tájékoztatása a kodifikációs munkák megkezdéséről (az elfogadott javaslatokról) – 2005. május.
  - A tervezet véglegesítésének és jóváhagyásának határideje 2005. augusztus vége, ekkortól van lehetőség a törvényi szabályozásra nem javasolt, tehát önkormányzati hatáskörben szabályozható területek meghatározására – 2005. október.
- A törvényjavaslat támogatása esetén meg kell kezdeni az önkormányzati szabályzatok átalakításáról az egyeztetéseket – 2005. vége.
- A törvényjavaslat elfogadása esetén az elnökség elé kell terjeszteni a szabályzatok módosítását – 2006. I. félév.

DR. PÁL TIBOR
oktatási és továbbképzési alelnök

A Magyar Könyvvizsgálói Kamara nemzetközi szervezetekben részt vevő képviselőinek beszámolója a 2004. évi tevékenységről

FEE Audit Bizottsága belső kontroll albizottsága

Barsi Éva

Képviselet kezdete

2004. február

Ülések, munkaanyagok gyakorisága

A FEE egy 2003 júliusában közzétett vitáirátában vállalta, hogy külön projekt keretében kialakítja a saját álláspontját arról, hogy miként tudna a vezetőség, a társaságok irányítását végző testületek, valamint a külső könyvvizsgáló jelentést tenni a társaságok belső kontrollrendszeréről oly módon, hogy az a közérdeket szolgálja.

Ennek a projektnek a lebonyolítására alakult meg a FEE Audit Bizottságának belső kontroll albizottsága 2003 őszén azzal a céllal, hogy európai szintű párbeszédet indítson el a következő két témában.

- Az Európai Bizottság által kiadott, a könyvvizgálatról és a vállalatirányításról szóló kommuniké alapján és a könyvvizsgálók által jelenleg végzett munka tükrében milyen európai szintű követelményeket lehet bevezetni a belső kontrollak és az azokról szóló könyvvizsgálói jelentés terén?
- Ki lehet-e dolgozni egy olyan európai keretrendszert, amelyre támaszkodva a New York-i tőzsdén jegyzett európai cégek a belső kontrollokról és azok hatékonyságáról szóló Sarbanes-Oxley törvény előírásainak meg tudnak felelni?

Az albizottság ülései során kidolgozta és folyamatosan aktualizálja a „Kockázatkezelés és belső kontrollak az Európai Unióban” című vitáirátát. A vitáirátát – véglegesítését követően – a FEE hivatalos álláspontjaként fog megjeleníteni.

Az albizottság 2004. február 5-én, március 9-én, április 28-án, június 2-án, július 16-án, szeptember 8-án és november 3-án és december 2-án tartott ülést.

Az albizottság a vitáirátát összeállításánál folyamatosan figyelemmel kísérte az Egyesült Államokban és Európában a belső kontrollakkal, a kockázatkezeléssel, illetve ezek külső könyvvizsgáló által történő ellenőrzésével kapcsolatos szabályozási változásokat, különös tekintettel a következőkre:

- a PCAOB által kiadott 2. könyvvizsgálati standardra,
- az Európa Tanács 4. és 7. számú direktíváinak módosítására tett javaslatokra,
- az Európai Bizottság 8. direktívájára, és a PCAOB által 2004 novemberében kiadott, a folyamatok és tranzakciók szintjén észlelt kivételek és hiányosságok értékeléséről szóló keretelvekre.

A munkaanyagok főbb témái 2004-ben

Az albizottság által elkészített vitáirátát két pilléren nyugszik. Az első a kockázatkezelés és belső kontrollak terén jelenleg zajló üzleti és szabályozási fejlemények általános áttekintése, a másik pedig az Európai Unió tagállamaiban – a pénzügyi szektoron kívül – érvényes szabályozásról szóló országokénti összefoglaló. Mivel a pénzügyi szektorra eleve részletes, a rendszerekkel és a belső kontrollakkal összefüggő belső jelentési kötelezettségek vonatkoznak az uniós országokban, a vitáirátát nem foglalkozik ilyen iparág-specifikus előírásokkal.

Az Amerikai Egyesült Államokban és Európában az utóbbi években bekövetkezett pénzügyi botrányok miatt szükségessé vált, hogy a tőzsdei társaságok vezetésével megbízott testületek hatékonyan tudják kezelni a kockázatokat, és ezt a nagy nyilvánosság előtt is látható módon tegyék, annak érdekében, hogy visszanyerjék a pénzügyi piacokba vetett – és a botrányok következtében megingott – bizalmat.

A vitáirátát arra tesz javaslatokat, hogy a jövőbeni európai szabályozás hogyan építhet a legjobb társaságok által már alkalmazott gyakorlatra. Több fázisra bontva javasolja bevezetni az új szabályozást, és a külső könyvvizsgáló bevonását is javasolja bizonyos esetekben. Az új szabályozás célja az, hogy Európában olyan értékpapírpiacon alakuljon ki, amelynek az összes résztvevőjétől elvárta, hogy kezelje a kockázatait, hogy hozza nyilvánosságra a kockázatkezelési elveit, és hogy vonjon le következtetést a kockázatkezelés hatékonyságáról.

A vitáirátát az alábbiakra tesz javaslatot:

- a tőzsdei társaságok megfelelő információs rendszerrel rendelkezzenek a nyilvános pénzügyi beszámolóik és a vezetői információk előállítására;
- a tőzsdei társaságoknak fokozatosan tegyék kötelezővé a pénzügyi beszámolási, a szabályozási és az egyéb üzleti jellegű kockázatok kezelését, és ezek nyilvánosságra hozását a kapcsolódó belső kontrollrendszerekkel együtt;

	<ul style="list-style-type: none"> • az egyedi kockázatok kezelésének nyilvánosságra hozása további megfontolást igényel; későbbi időpontban tekintsek át, hogy költség/haszon szempontjából előnyös-e a pénzügyi beszámolás területén működő belső kontrollok hatékonyságáról szóló nyilvános könyvvizsgálói vélemény kiadása, illetve ennek a hatékonyságról szóló véleménynek további területekre való kiterjesztése; és • a könyvvizsgálói szakma vizsgálja meg, hogy a jelenlegi nemzetközi könyvvizsgálati standardok hogyan alkalmazhatóak a kockázatokkal kapcsolatosan nyilvánosságra hozott információk hitelesítése során
A magyar részvétel hatékonysága	<p>Az albizottság által elkészített vitairat egyedülálló abban a tekintetben, hogy az amerikai Sarbanes-Oxley törvény előírásaival szemben fel kíván mutatni egy európai alternatívát. Az elméleti keretek kidolgozása mellett a vitairat mellékletként bemutatja az Európai Unió 19 tagországában a társaságoknál működő kockázatkezelési rendszerekkel és belső kontrollokkal kapcsolatos jelenlegi törvényi szabályozást. Magyarország az újonnan csatlakozott közép-kelet-európai országok közül egyetlenként szerepel a 19 ország között. A magyar részvétel lehetővé tette, hogy Magyarország és rajta keresztül a régió szabályozási helyzete megjelenjen a FEE képviselői előtt, illetve az elkészülő vitairat révén nagyon széles körben.</p> <p>A vitairatot eddig többek között a következő testületek részére juttatta el az albizottság: Európai Bizottság, EFEEI (European Federation of Financial Executives Institutes), ECIIA (European Confederation of Institutes of Internal Auditing), IAASB (International Auditing and Assurance Standards Board), IFAC (International Federation of Accountants) Professional Accountants in Business (PAIB) Committee.</p>
FEE Költségvetési Munkabizottság (Public Sector Committee) Kassó Zsuzsanna	
Képviselő kezdete	2004. október
Ülések, munkanyagok gyakorisága	<p>A rendszeres üléseken kívül az egyes projektekkel összefüggésben konferenciák, amelyek rendszerint közös rendezvények a témában érintett más EU-s vagy egyéb nemzetközi szervezetekkel. (Például 2004. szeptember 27-én Joint European Commission/FEE konferencia a következő témában: Accruals Accounting in the Public Sector – Progress and Achievements)</p> <p>A bizottság számos munkanyagot biztosít, illetve az országok helyzetét kérdőívekkel méri fel, véleményezésre megküldi a tervezeteket.</p>
A munkanyagok főbb témái 2004-ben	<ul style="list-style-type: none"> • <i>A közsférában az eredmény szemléletű számvitelre történő áttérés</i> E témában számos tanulmány készült, illetve e témával foglalkozott a fentebb említett közös EC/FEE konferencia is. A bizottság (a küldöttektől kapott észrevételek alapján) szorosan együttműködik az IFAC PSC-vel, véleményezi az IPSAS-ok tervezeteit. • <i>Új vezetési, irányítási módszerek a közsférában</i> A bizottság realizálta, hogy kiemelkedő szerepe van annak, milyen módon osztják meg a feladatokat és a felelősséget a döntéshozó politikai szint, illetve a végrehajtó kormányzat különböző szintjei között. Szintén jelentőséget tulajdonítanak a direkt pénzügyi-számviteli információk és az egyéb – teljesítményre utaló – információk között. • <i>A közsférában a fenntartható működésről szóló jelentési kötelezettség</i> Elkészült egy tervezet, amely az üzleti szférára ajánlott útmutatóhoz a közsféra sajátosságaira tekintettel a kiegészítéseket tartalmazza. Az útmutató alkalmazása az országok számára ajánlott, de természetesen az országok döntésén múlik a bevezetésük. • <i>A belső működési rend kontrolljai és a kockázatkezelés</i> A korábbi kérdőíves felmérésről a decemberi ülésre készült el az összegzés. • <i>Várhatóan közösen rendezendő konferencia a FEE PSC és EURO CIGAR projekt részvételével</i> (CIGAR= Comparative International Governments Accounting Research). A konferenciát 2005. májusra tervezik a francia Poitiersben. A rendezvénytől azt várják, hogy a CIGAR megfelelő input információkat kap a további kutatásokhoz, amelyek eredményeit a FEE PSC kamatoztatni tudja.
A magyar részvétel hatékonysága, további hasznosulás és javaslatok	<p>A kamara előremutató szerepet játszhat, főként publikációk megjelentetésével, a világ haladási irányának bemutatásával, illetve annak demonstrálásával, hogy a kamarai tagok, a Költségvetési Tagozat rendelkeznek olyan szakmai tudással, amellyel a kormánynak célszerű számolnia a reform előkészítésében és végrehajtásában.</p>

FEE Számviteli Munkabizottság (Accounting Working Party)

Dr. Ferenczi András

Képviselő kezdete

1998.

Ülések, munkaanyagok-gyakorisága

Évi 7–8 ülés, többszöri telefonkonferencia, ebből személyesen a képviselő évente 1–2 ülésen vesz részt.

A munkaanyagok főbb témái 2004-ben

CESR-ajánlás: Az IFRS alkalmazásának szabályozása 2005-re.
 Ajánlás: kiegészítő útmutatás az IFRS-re történő áttérésre.
 FEE-felmérés – A 2000-es FEE-tanulmány folytatása. Számviteli standardok Európában, ED-6 Ásványkincsek feltárása és értékelése – a kitermelőipar (bányászat) számára biztosít elsősorban útmutatásokat.
 FEE-megjegyzés: a hulladék számviteli értelmezése elektromos és elektronikai felszerelés esetében.
 FEE-tervezet: EFRAG-jóváhagyási javaslat a továbbfejlesztett IAS-re.
 FEE-nézőpont: az IASB prioritása 2005 után.
 Megjegyzés a Parmalat-ügy kapcsán a szabályok alkalmazására való tekintettel.
 EFRAG-tervezet kísérőlevél az IFRIC D3-megállapodáshoz, tartalmazza a haszonbérletet.
 • Bizottsági javaslatok: irányelv a csalás és a hűtlen kezelés leküzdésére.
 EC-tanácskozás a bizottsági felelőségekről és a fejlődő pénzügyi és szervezeti kormányzás információiról.
 FEE-értelmezés: az IAS 29 első alkalommal történő használata.
 • Kiegészítések az IAS 36-hoz és az IAS 38-hoz.
 Tanácskozási dokumentum a bizottsági felelőségekről és a fejlődő pénzügyi és szervezeti kormányzás információiról.
 IASB-expozíció-tervezet: kiegészítés az IAS 39-hez „Méltányos érték opció”.
 • Az IAS 32-jóváhagyási javaslata.
 IASB tárgyalási jegyzőkönyv az SME (kis és közepes vállalkozások) könyveléséről.
 Javaslat az Európai Parlament és az Európai Tanács rendeletére, helyesbítve a tanács 78/660/EEC és 83/349/EEC irányelveit, amelyek bizonyos típusú szervezetek éves beszámolóira és konszolidált mérlegeire vonatkoznak.

A magyar részvétel hatékonysága

Megfigyelői státus a standardtervezetek kidolgozásánál, közreműködői státusz az egész EU-t átfogó tanulmányok kidolgozásánál. Az utóbbi évben az újonnan csatlakozni kívánó országok közül Románia is képviseltette magát a rendszeresen részt vevő Lengyelország, Csehország és Magyarország mellett. A legaktívabb tagok: Nagy-Britannia, Németország, Franciaország, Ausztria, Svédország, Írország.

Az Európai Unió Könyvvizsgálói Munkabizottsága

EU Committee on Auditing

Dr. Galambos Péter

Ülések, munkaanyagok-gyakorisága:

Ad hoc, eseti munkabizottság a 8. számú direktíva véleményezésére. A tagországok pénzügyminisztériumai a tagjai a bizottságnak, a kamarák csak mint szakértők, megfigyelők vesznek részt. Én két alkalommal voltam jelen, a többi üléseken más képviselte a kamarát.

2004. évi főbb témák

A 8. sz. direktíva tervezete.

A magyar részvétel hatékonysága

A magyar álláspontot a munkabizottságban kifejtettük, amennyiben az eltért a munkaanyagban szereplőtől. A kamarai részvétel hasznos és fontos volt egyrészt abban, hogy szakmailag támogattuk a PM képviselőjét, másrészt abban, hogy ezen az úton is közvetlen információt kaptunk az irányelv változásáról, a tervezet alakulásáról.

Bizottsági megbeszélések további hasznosulása

Úti jelentések, továbbá publikáció a Számadóban a 8. sz. irányelvtervezetről és a könyvvizsgálatról szóló törvényről.

A képviseletben történt változások 2005. évtől:

A FEE Könyvvizsgálói Munkabizottságában a kamarát dr. Galambos Péter, a FEE Vállalati Jogi és Vállalati Kormányzás Munkabizottságában pedig dr. Borda Józsefné képviseli.

BIZOTTSÁGI ÁLLÁSFOGLALÁSOK

A Magyar Könyvvizsgálói Kamara Etikai Bizottsága 2004. október 4-ei ülésén úgy döntött, hogy a jövőben a könyvvizsgálók munkáját segítő, a személyes kérdéseikre adott – személyes adataikat nem tartalmazó – bizottsági állásfoglalásokat nyilvánosságra hozza, amennyiben a bizottság tagjai úgy ítélik meg, azok közérdeklődésre is számot tartanak.

Hubényi Ernőné, az etikai bizottság elnöke

Etikai kérdések és válaszok

Kérdés:

Milyen esetekben fogadhatja el egy könyvvizsgáló a könyvvizsgálóvá való megválasztását olyan társaságnál, amelyet 3 éven belül volt munkáltatója könyvvizsgálta?

Állásfoglalás (az állásfoglalás száma:

1/2005. 02. 01.)

■ Mindenekelőtt – itt most külön nem részletezve – felhívjuk figyelmét a 2004. novemberi hírlevélben megjelent 6/2004. 10. 04. számú állásfoglalásunkra.

Eszerint az ilyen jellegű megbízások elfogadásánál az ESZ C.7.2. és C.7.4. pont előírásait kell figyelembe venni.

A C.7.2. pont – generális szabályként – tiltja meg nem engedhető módszer alkalmazását a megbízások megszerzése érdekében.

Ennek megfelelően, ha bármely forrásból megtudta a könyvvizsgálói díjat (ez Önnél feltételezhető), nem adhat alacsonyabb díjról ajánlatot. Ennek fényében kell értelmezni a C.7.4. pont előírását is.

Ezért csak akkor tekinthető kifogásolhatónak az olyan ügyfél megbízásának megszerzésére irányuló ajánlkozás, amelyet már egy éve nem köt hatályos szerződés a korábbi munkáltatóhoz, ha az a korábbi munkáltatónál alkalmazott díjtételhez képest (illetve, ha megtudta a köztes könyvvizsgáló díját, akkor ehhez képest is) alacsonyabb díjtételt tartalmaz.

Álláspontunk szerint azonban nem tekinthető meg nem engedhető, alacsonyabb díjtételre vonatkozó ajánlatnak az, ha az a társaság, vagy társaságok, amelyek díját megtudta, az alacsonyabb díjtételű ajánlat kiadásához kifejezetten hozzájárultak.

Kérdés:

Főállású kamarai tag könyvvizsgáló lehet-e olyan (tanácsadó) társaságban díjazott tag, amelyik adóelkerülési megoldásokhoz nyújt elméleti és gyakorlati tanácsadást, olyan társaságok részére, amelyeket az illető tanácsadó társaságban tagsági viszonytal rendelkező könyvvizsgálók egyike sem könyvvizsgál?

Állásfoglalás (az állásfoglalás száma:

3/2005. 02. 01.)

■ Kérdése két oldalról vizsgálható. Egyrészt a valamely gazdasági társaságban végzett személyes közreműködés minősítése, másrészt a díjazással esetleg megalósuló (akár közvetett) függőség kérdése.

a) Nem zárja ki semmilyen szabály, hogy könyvvizsgáló tag (részvényes) legyen valamely nem könyvvizsgáló társaságban. A kktv. 5. §-ának d) pontja azonban kizárja, hogy a könyvvizsgáló – néhány kivételtől eltekintve – munkaviszony jellegű jogviszonyban álljon, illetve személyes közreműködésre (tagként, vagy vezető tisztségviselőként) kötelezett legyen. A könyvvizsgáló tehát más társaságban tagként személyesen csak akkor működhet közre, ha ez nem kötelezettség, hanem például társasági szerződési felhatalmazás, vagy eseti szerződés alapján, önként valósul meg. A személyes közreműködés, tevékenység ez esetben sem lehet olyan jellegű vagy terjedelmű, amely sérti az etikai szabályzat valamely előírását, vagy amely nem egyeztethető össze a könyvvizsgáló szakmai függetlenségével (kktv. 28. §). Különösen elfogadott az oktatói, vagy a szerzői tevékenység, de ilyen a könyvvizsgálattól független tevékenységek köre is (pl. kertészkedés). A nem könyvvizsgálói társaságtól

származó, tagi jogviszonyra tekintettel kapott díjazás körében a könyvvizsgáló jellemzően osztalékban részesülhet, amely esetben általában nem merül fel a személyes közreműködés mibenlétének vizsgálata.

b) A kérdésben is utalt „díjazott tag” vonatkozásában azonban ki kell emelnünk, hogy a fentiekben említett, „könyvvizsgáló szakmai függetlenségét sértő” tevékenységnek tekintti az etikai bizottság különösen a következő eseteket:

- ha a könyvvizsgáló – vagy rá tekintettel más – olyan tevékenységet kap díjazást (vagy másfajta előnyt), amely közvetlenül, vagy közvetve azért illeti meg, mert ügyfelei körében üzletszerzési jellegű tevékenységet végzett (nevezessék ez akár tanácsadásnak vagy másként),
- ha a könyvvizsgáló vagy rá tekintettel más személy azért részesül díjban, vagy másfajta előnyben, mert a könyvvizsgáló közvetlenül, vagy közvetve ügyfele részére végez a kktv. 26. és 27. §-ában megjelölt körön kívül eső tevékenységet,
- ha a könyvvizsgáló vagy rá tekintettel más személy az ügyféltől vagy az azzal érdekeltségi viszonyban álló személytől részesül díjban vagy másfajta előnyben, bármilyen tevékenységre tekintettel is történik ez, kivéve, ha a díj a – a Gt. 43. §-ára is tekintettel – a kktv. 26. és 27. §-ában megjelölt körbe tartozó tevékenységet járó, etikai szabályoknak is megfelelő szerződéseken alapul.

A fenti eseteket az etikai bizottság úgy tekinti, hogy azok a könyvvizsgáló és ügyfele között létrejött egyéb üzleti kapcsolatok körébe tartoznak, akkor is, ha azok léte közvetett, és ezért azok sértik a könyvvizsgáló szakmai függetlenségét, mert alkalmasak lehetnek a könyvvizsgáló függő helyzetbe hozására.

Beszámoló az OKKB 2004. évi tevékenységéről

Az Okleveles Könyvvizsgálókat Képesítő Bizottság (OKKB) tagjait a Pénzügyminiszter 2004. március 31-én nevezte ki az alábbi tagokkal.

1. dr. Róth József elnök	6. dr. Fehér Mihály tag
2. dr. Bíró Tibor elnökhelyettes	7. dr. Nagy Lajos tag
3. dr. Ujvári Géza elnökhelyettes	8. dr. Printz János tag
4. dr. Adorján Csaba tag	9. dr. Tremmel Zoltán tag
5. Dudás Jánosné tag	

2004 áprilisától kezdődően az OKKB – az igényeknek megfelelően 2-4 hetente tartotta üléseit. A 2004 áprilisában megtartott első ülésén a bizottság elfogadta a rövid távú (1 éves) és a távlati (2-5 éves) programját.

Rövid távú célkitűzéseként megfogalmazott feladatok:

- az OKKB működési szabályzatának elfogadása (teljesítve),
- a könyvvizsgálói képzés egyes tantárgyaihoz tárgyfelelősök kijelölése (teljesítve),
- az okleveles könyvvizsgálói képzés (képesítés) vizsgaszabályzatának és követelményrendszerének megújítása (folyamatban),
- az okleveles képzés ellenőrzése (folyamatos),
- az okleveles képzés során felmerülő felügyeleti feladatok – problémák megoldása, kérvények és fellebbezések elbírálása – ellátása (folyamatos).

A b) pont szerinti tantárgyfelelősök

Tantárgy	Tantárgyfelelősök	
	OKKB tagok	Külső szakértők
Jog	Nagy Lajos	Németh István, Tétényi Zoltán
Szervezet és vezetés	Fehér Mihály	Veresné Somosi Mariann
Pénzügy	Printz János	Fazakas Gergely
Számvitel és elemzés	Adorján Csaba Dudás Jánosné	–
Számvitelszervezés	Ujvári Géza	Gyurkó György
Könyvvizsgálat és ellenőrzés	Bíró Tibor Tremmel Zoltán	–

A rövid távú célkitűzések közül a legjelentősebb munka a c) pontban említett vizsgaszabályzat és követelményrendszer megújítása (volt). Ennek tervezett változata 2005. február elejére elkészült. A számviteli-könyvvizsgálói szakma véleményének figyelembevételére érdekében a tervezetet az MKVK honlapján elérhetővé tesszük. A vélemények beérkezése után, 2005. április végén kívánjuk a végleges változatot – a közzétételhez való hozzájárulás céljából – a pénzügyminiszter elé terjeszteni. Az ügymenetet figyelembe véve a megújított vizsgaszabályzat 2005. június 1-jén (legkésőbb szeptember 1-jén) hatályba léphet.

A d) pont szerinti ellenőrzés és az e) pont szerinti felügyeleti feladatok ellátása folyamatosan történt.

A távlati célkitűzések

Hosszú távú célként fogalmazta meg az OKKB – a kamarai törvény megújításához kapcsolódóan, valamint az uniós jogharmonizációs követelményeket is figyelembe véve – az okleveles könyvvizsgálói képzés színvonalának fenntartását, a külső feltételek változásához igazodó szükséges módosítások elvégzését.

Tájékoztató a képzésről

Az utóbbi években kialakult gyakorlat szerint évente általában 150-200 fővel indul a képzés, a hallgatók jelentős részét az MKVK Oktatási Központ iskolázza be.

DR. RÓTH JÓZSEF,
az OKKB elnöke

TAGOZATI MUNKA

Az igazságügyi könyvszakértői tagozat életéből

■ Tagozatunk az év elején nagyon sűrű programot bonyolított le. Januárban ülést tartott a tagozat vezetője.

Elfogadtuk a tagozat ügyrendjét, amelyet a kamara honlapjának tagozatunk számára rendelkezésre álló részén mindenki megtekinthet. Ugyancsak elfogadtunk egy állásfoglalást a szakértői díjak csökkentésével kapcsolatban. Ennek lényege, hogy egyre több esetben „húzzák le” a szakértői díjakat a bíróságok, mert az egyik vagy másik peres fél sokallja azt.

Megállapítottuk a 2005. I. féléves munkaprogramunkat. Ebben szerepel egy kérdőív kibocsátása tagoknak. Erre a közös gondok, valamint a piac nagyságának felmérése miatt van szükségünk.

A kamara szakértői bizottsága megkereste tagozatunkat, hogy szeretne az igazságügyi könyvszakértéshez egy módszertani útmutatót készíteni. Ehhez a tartalomjegyzéket elkészítettük és átadtuk a szakértői bizottság tagjának.

Az igazságügyi szakértésben jelenleg használt tevékenységi kódrendszer eléggé elavult, hiszen – tudomásom szerint – a rendszerváltás óta nem volt érdemi változtatás. Ennek következményeként például nem lehet senki közbeszerzési szakértő, mert nincs ilyen kód. Ezért kezdeményeztük a közgazdasági kódok felülvizsgálatát, és a mai kornak megfelelő módosítását. Ehhez el is készült egy kódjegyzék tervezet. Az Igazságügyi Minisztérium vezetése egyelőre nem tervezi a kódok megváltoztatását.

Terveink között szerepel szakértő előadók delegálása a szeptemberi könyvvizsgálói konferenciára. Tagozatunk a könyvvizsgálatról szóló törvény módosításának előkészítése során két munkabizottságban is részt vesz.

BARTHA GYULA,
a tagozat vezetője